

S'a părut pentru un moment, că incidentul de la Pendjeh s'a uitat și că imaginea arbitrajului ar fi dispărut. De oare-ce însă "Daily News" spune că nu e așa, că s'a admitențiat. Că lordul Rosebery n'a putut face la Berlin, ca împăratul german să primească rolul de arbitru și al doilea în negocierile anglo-ruse din Londra numai amenință a se ivi dificultăți. Din capul locului se făcuse înțelegerea între Petersburg și Londra, ca să recurgă la arbitraj numai după ce se va fi ajuns la o învoială în privința frontierei Afgane. Acum este a se aștepta să se vadă, cum regele Danemarcei se va achita de o însărcinare foarte delicată.

Intr'acestea generalul Lumsden, comandat englez în Afganistan, fiind rechemat de către guvernul din Londra, se află pe drum spre Anglia. În Constantinopol a avut o interviu cu un corespondent al ziarului "Times". Din cuvintele generalului reiese, că Rusia n'are dreptate și cu toate acestea guvernul britanic a avut slăbiciunea să cedeze. Lumsden declară, că generalul Komarov n'a avut nici un motiv de a ataca pe Afgani și că Rusia mai curând sau mai târziu va rescind din nou conflictul, care astăzi s'a potolit pentru moment. De altminteri — zice generalul englez — Rusia nu tinde atât spre Indii, cât mai mult spre posesiunile turcești.

Peninsula balcanică.

Știrile din Rumelia orientală, din Bulgaria și Macedonia nu sună a bine, căci Poarta se vede nevoită să își întărească trupele de la granița rumelistică. După cum se anunță din Istanbul, trupele staționate în Demotica și Adrianopol au primit ordinul, ca o parte din ele să plece spre a se uni cu trupele ce stau la granița despre Rumelia orientală. Astfel aci vor fi concentrați 8000 oameni. Ca mijloc de agitație în Rumelia orientală servă pentru moment cestiunea bisericăscă și deocamdată afacerea episcopilor bulgari din Uskub și Ohrida, pentru care se cer heraturii din partea Sultanului. Bulgarii agitează cu stăruință, indemnând pe locuitorii să adreseze Sultanului petiții, în care să pretindă instalarea exarhului bulgar în Constantinopol și trimiterea de proști bulgari în Macedonia.

Afară d'asta din Filipopol se scrie către "Neue Freie Presse" de la 15 Maiu :

Serbarea de Sămbătă în onoarea apostolilor slavii Ciril și Metodiu s'a petrecut peste tot destul de liniștit, de și circulau șgomote alarmate. Se pare că guvernul de aici a înțeles pozițiunea și nesigură, în care ajunseser în urma esecelor din ziua de Sântu-George. La menținerea ordinii au contribuit mai mult stăruințele consulilor generali ai Austro-Ungariei și Angliei pe lângă guvern și pe lângă Gavril-pașa. Populațiunea turcească a orașului a adresat în privința aceasta un memoriu guvernatorului general și Porții, în care cer cu stăruință să fie apărați contra tuturor agresiunilor posibile de care se tem din partea Bulgarilor. Grecii și-au ținut prăvăliile închise în timpul acelei serbări și nu

s'au arătat pe strade. Numai la o cafenea grecească s'au spart ferestrele seara și profesorul german de la gimnaziul grecesc a fost insultat în stradă de către o ceată de Bugari, dar a scăpat de maltratări în urma intervenirii dragomanului austriac.

Tot în acea zi s'a ținut, într'o mânăstire aproape de Sliwno, o serbare demonstrativă de către societatea „Șipka” a opolenților (voluntari bulgari), în memoria steagului sub care au luptat opolenții în ultimul război rusoturc. După ce s'au ținut mai multe discursuri rezboinice și revoluționare, opolenții au reînviat jurământul către acel steag cu leul bulgar și cu inscripția „Libertate sau moarte.” Apoi s'a dat un banchet sub cerul liber în onoarea prințului Bulgariei. S'au ținut toasuri grozave urându-se unirea cu Bulgaria și liberarea Macedoniei.

După stăruințele Porții, Gavril-pașa va trebui în curând să plece la Constantinopol.

Colonile germane.

Politica colonială germană întâmpină dificultăți din partea Sultanului din Zanzibar, dar e lesne de prevăzută, că aci nu va pierde Germania, ci de sigur Sultanul. Răspunzând unui articol din "Standard" relativ la achizițiunile germane în Africa orientală "Nord. Allg. Zeitung" scrie :

Germania n'are planuri contra independenței Sultanului din Zanzibar. Imperiul a trimes acum o jumătate din reprezentanți în Zanzibar spre a întări raporturile cu sultanul încheind un tractat de amicitie, de comerț și navigațiune. Din rezoluțiunile conferenței din Berlin rezultă pentru reprezentanții Germaniei datoria, ca împreună cu cel'lați reprezentanți ai Puterilor de la Conferență să lucreze pentru înlesnirea comerțului de transit în continentul Africei orientale în ținuturile litorale de sub domnia Sultanului. Guvernul german nu s'a gândit să se ească pe Sultanul să încheie o convenție comercială. Din contra Sultanul a ridicat pretențiuni asupra unor teritorii, pe care le câștigase societatea germană africană, ba chiar el a trimes trupe acolo. Afară d'astea Sultanul de Zanzibar atacă pe cel de Witu, care de la 1867, deja stă în relații amicale cu Germania. Să sperăm însă, că influența engleză va contribui în Zanzibar de a face pe Sultanul să părăsească calea provocațiunilor.

DECRETE

D. Dimitrie C. Olănescu, deputat, fost șef al diviziunii consulare la ministerul afacerilor străine. Este numit provizoriu și sub rezerva sancțiunii ulterioare a M. S. Regelui, în postul vacant de secretar general al zisului departament.

D. P. Carabelea, fost controlor, este numit provizoriu și sub rezerva aprobării ulterioare a M. S. Regelui controlor fiscal, în locul d-lui I. Filonescu.

D. Ioan Maimescu, care a reușit la concurs, este numit provizoriu și sub rezerva aprobării ulterioare a M. S. Regelui controlor fiscal, în locul d-lui Pavel Lecca.

D. Nicolae Bădescu, actual adjunct al casei de economie de la casieria județului Te-

căci poate fi vre-una plăcută? Or-cum, am fost așa de bolnav în cât la Red-Hill abia găsesc puterea d'a te preveni; am luat pe Cristina trecând pe la Paris; vom ajunge la Chefford la patru ore și zece minute, trimite-ne o trăsura.»

„Mattia.”

Vorbind despre Cristina, priveam pe Arthur, dar el 'și întorse capul; tocmai când am ajuns la finele depeșii ridică ochii.

— Aș vrea să mă duc eu însuși la Chefford, zise el, am să pun caii la landou.

— Ai o bună idee; vei fi vis-à-vis de Cristina la întoarcere.

Fără a mi răspunde, eși repede; atunci mă întorse spre mama.

— Vezi că Arthur nu 'și ascunde nici de cum graba; e lucru foarte semnificativ.

— Da, foarte semnificativ!

Mi se păru că era în tonul acestor cuvinte că un fel de nemulțumire și, sculându-mă, venii aproape de mama, și, luând amândouă mâinele, i le sărutai :

— Scumpa mea mamă, 'i zisei eu în limba franceză, care era limba cu care mă serveam tot-d-a-una când voiam să 'i vorbesc dulce, ca un copil mic, nu trebuie să fii supărată că Arthur iubește pe Cristina. Acest lucru 'l va împiedeca, este adevărat, d'a face o căsătorie bună, pentru că după opiniunea lumii, o bună căsătorie este aceea care reunește bogăția cu nașterea. Dar oare exemplul meu nu arată că poate fi cineva fericit, foarte fericit, atât cât este cu puțință, fără ca femeia pe care o iubește să fie bogată sau de familie mare? Nu vrei ca și Arthur să fie fericit ca mine? Slăbiciunea care ai avut-o pentru mine, pen-

leorman, s'a numit în funcțiunea de verificator clasa I la acea casierie, în locul d-lui C. P. Mihăescu.

S'a confirmat, sub rezerva aprobării ulterioare a M. S. Regelui, numirea d-lui Radu Pascu, inginer de mine, absolvent al academiei din Loeben, în postul de inspector general clasa III, la vacanța ce există.

DECISIUNI MINISTERIALE

D. ministru al instrucției publice a hotărât a se aplica d-nei institutoare Elena Bidul-seu de la clasa II a școlii No. 1 de fete din Călărași pedeapsa censurei, conform art. 399 din legea instrucției, pronunțată de majoritatea comisiei profesoral- de la gimnaziul d n Brăila prin sentința de la 19 Martie trecut.

LOTERIA PRESEI

Comisiunea prevăzută de regulamentul lotărilor, care se compune din prefectul poliției Capitalei, primul procuror de pe lângă trib. Ilfov și de primarul orașului București, luând în cercetare cererea Societății Presei pentru facerea unei lotării de 100.000 lei cu 30.000 lei câștiguri în bani, găsind că atât cererea cât și organizarea loterii însușesc toate condițiunile reclamate de lege, au aprobat-o și a îndreptat raportul său d-lui Ion Brătianu, ministru de interne.

Pentru executarea acestei loterii s'a constituit un Comitet executiv sub președinția d-lui George Gr. Cantacuzino, unul din bărbaiți marcantși ai țerei, care, inspirat de cele mai drepte cugetări în favoarea jurnalismului din România, a îmbrățișat cu căldură opera loteriei Presei, și s'a pus în capul ei, cu inima și cu inteligența omului care luptă pentru un scop înalt și nobil.

Lumea de finanțe din București, ținând și ea la onoarea d'a fi cea d'ânteu între cel carl vor pune piatra fundamentală pentru prosperitatea Presei, a binevoit a fi reprezentată în Comitetul executiv de șefii marilor stabilimente financiare din București.

Printr'un număr viitor, vom publica numele tuturor membrilor carl compun Comitetul executiv. Până atunci trebuie să spunem aci, că loteria e admirabil organizată, atât din punctul de vedere al solidității cât și din punctul de vedere al controlului și al înlesnirii desfacerii biletelor.

ȘTIRI MARUNTE

Societatea ornitologică din Viena a decis să înființeze patru secțiuni. Prima secțiune se va ocupa cu ornitologia științifică; a doua cu ornitologia populară (protegerea paserilor, înființarea de voliere, instrucția cum să se întreție și îngrijească paserile, etc.) a treia secțiune se va ocupa cu creșterea paserilor de curte (gâini, găște etc.) și cu a porumbelilor (institutul central d' a cumpărare și vânzare de păseri vii, porumbel de rasă și ouă, înființarea de stațiuni de clocit etc.) și a patra secțiune se va ocupa cu porumbelii purtători de scrisori și cu aranjarea de întreceri între acești porumbel.

Un Constantinopol se scrie : „Când fii musulmanilor ajung la etatea de 13 ani, ei sunt supuși unui operat-ritual, ca și la overii. În anul acesta un fii al Pașabahului va fi de asemenea botezat (operat) și spre a da o mai mare însemnătate festivității Sultanul a ordonat, ca toți băieții din imperiul otoman, carl în anul acesta intră cu toate drepturile în rândurile credincioșilor să fie s'puși ceremoniei în aceeași zi cu fiiul său, adică în Septembrie. Numai în Constantinopol sunt ca la 17—18,000 de acești bă-ți Sultanul a

pregătit pentru fie-care un suvenir de acest eveniment solemn; în acea zi de durere fie-care băiat va primi un fes nou și această mulțime de căciuli roșii s'a comandat săptămăna trecută la Viena.

A fost un timp, când asemenea lucruri nu se comanda în străinătate, dar, și Turcia merge ca racul!

DIN JUDEȚE

Citim în „Liberalul” din Iași :

„Asupra sinuciderii întâmplătoare Inna trecută, în una din camerele hotelului Traian, aflau următoarele : Nefericitul ténér era un student și se numia Grigore Mihuleț, din orașul Târgu-Jului. Se zice că pricina sinuciderii ar fi fost o loală de pept da care numitul suferă de un timp de vro trei ani. El venise la Iași cu anume hotărâre de a pune capăt zilelor sale, departe de ai săi.

„Inmormântarea trebuia să aibă loc azi, Mercuri 22 Maiu, dar s'a amânât după o telegramă a familiei, care a plecat spre Iași.

„Posta” află că comuna Galați a făcut zilele acestea recursul la Casație contra hotărârii Curței de apel din București în chestia canalurilor.

„Intru acest scop a fost delegat din partea primăriei d. G. C. Robescu, membru al comisiei interimare.”

Societatea geografică Română.

Premiul „General G. Manu”.

Neprevedându-se, până la termenul de 1/12 Aprilie 1885, nici o lucrare pentru premiul anunțat, Comitetul în înțelegere cu donatorul, a redus la două județe lucrarea pusă la concurs și prin urmare :

1) Se instituie două premii de câte 500 lei fie-care pentru cea mai bună prelucrare a unui dicționar geografic, topografic și statistic a câte un județ din România.

2) Județele puse la concurs sunt Dolj și Iași.

3) Acest Dicționar va cuprinde descrierea județului, plășilor (ocoalelor, plaiurilor), comunelor (orașelor, târgurilor, satelor, cătunelor), locurilor istorice, a riurilor, piraelor, gârlurilor, lacurilor, insulelor, munților, șesurilor, și apelor minerale.

4) Descrierea județelor, a plășilor, plaiurilor se va face pe larg arătându-se situația, hotarele (naturale sau artificiale), întinderea, clima, calitatea solului, munții și riurile producția agricolă, industrială și comercială, a căilor de comunicație, împărțirea administrativă, judiciară, militară și bisericăscă, precum și centrurile cele mai populate și mai productive.

5) La descrierea fie-cării comune (oraș, târg, sat sau cătun) se va da :

a) Numele actual obișnuit și oficial (în transcrierea fonetică) precum și numele, ce el a mai avut în vechime.

b) Situația naturală, fixându-se pe riuri și munți, precum și altitudinea lor d'asupra nivelului Mării, pe cât va fi posibil.

c) Populația și ethnografia.

d) Producerea agricolă, industrială și comercială.

e) Arătarea institutelor de cultură, de bine-facere, a fabricelor precum și a monumentelor celor mai însemnate;

săi, și a devenit o fată frumoasă, cea mai frumoasă din fetele tinere, înzestrată pentru mine cu toate calitățile cu toate meritele și virtuțile,—pentru că o iubesc, Am cerut mamei să mi-o dea de soție, și, după o vie împotrivire, întemeiată pe deosebirea de rang, mama n'a putut să mi o mai refuze, lucru care a scandalizat și a supărat pe unele din rudele noastre; din patru cari se supăraseră pentru acest lucru, trei s'au reintors deja, subjugată de grația Lisei, și al patrulea, ca să revie și el, așteaptă o vizită din partea noastră, când 'i vom face scuze că am putut fi fericiți, și această vizită este fixată pentru mâine.

— Ei bine, zise Lisa intrând, ce se petrece? vă ascundeți de mine; vorbiți fără să fii și eu de față; Arthur a plecat la gară la Chefford, breakul a fost trimis la Ferry, ce mister este la mijloc, vă rog?

Noi șideam, dar nu 'i răspundem. Atunci ea 'și petrece o mână pe după gâtul mamei, și sărutându o cu iubire :

— Pentru că faci parte din compot scumpa mea mamă, zise ea, sunt liniștită; sunt s'gură mai d' înainte că ai lu rat, ca tot-d'anna, pentru fericirea noastră, dar tocmai pentru aceasta sunt mai curiosă!

O ele trecuseră; și breakul pe care 'l trimisem la Ferry înaintea familiei Lissei, trebuie să sosească într'un minut într'altul; și, voind să speculez puțin cu această curiositate, ea un ochean care ne servă să urmărim vasele ce se duc spre largul Mării, dar, în loc da 'l îndrepta spre Mare, el întorc spre drumul pe unde are să sosească breakul.

— Privește cu acest ochian, eși zisei eu, și curiositatea 'ți va fi satisfăcută.

f) Impărțirea administrativă, judiciară, militară și bisericăscă.

g) Istoricul comunei arătându-se evenimentele cele mai însemnate în istoria țării, cari s'au petrecut într'înșea;

6) Pentru elaborarea dicționarului acestor două județe (Dolj și Iași) se da un termen până la 1 Aprilie 1886.

7) Manuscrisurile se vor trimite la vice-președintele Societății cu numele autorului sigilat și cu un molto.

8) Manuscrisurile premiate devin proprietatea Societății.

9) Manuscrisurile nepremiate se vor înapoia după cerere; Societatea însă își rezervă dreptul să utilizeze părțile ce va crede de cuviință din lucrările nepremiate.

București, 15 Aprilie 1885.

Vice-Președinte : General G. Manu.

Secretar : General-George Lahovari.

PARTEA LITERARA

COPII DE PE NATURĂ

(Vorbe parlamentare)

(Din „Convorbiri literare”)

Words, words, words...
Shakespeare, Hamlet

Când s'a introdus regimul constituțional la Români, el era deopotrivă necunoscut de guvern, de deputați, de funcționari și de publicul cel mare. De aceea, multă vreme lucrurile au mers după întâmplare, și mișcarea Statului, în loc să fie înlesnită, se incurcă mai rău printr'o formă de guvern atât de complicată. Nimeni nu 'și cunoștea competența și atribuțiile : Chestiuni de simplă administrare erau supuse deliberării Adunării Naționale, iar chestiuni de legislație se hotărâu de guvern fără concursul Camerei; miniștrii erau jienii de controlul acestei noi autorități atât de puternice și de supărătoare; deputații se vârau în trebi la cari n'aveau nici un amestec, iar grămada alegătorilor privea pe reprezentanții săi ca pe niște funcționari superiori și le cerea numiri, mutări, înaintări, scutiri. Limba care se vorbea în adunare era cea vulgară, numi pe icl pe colo impestriată cu vre-un cuvânt nou, introdus îndată cu noiele instituții. Când citești discursurile ce se ținau în aceste adunări la început,—discursuri reproduse de stenografi, care și ei 'și făceau înțelegeri lor încercări,—găsești rare-ori fraze gramatical corecte, afară doar la oratorii cei mai buni. Cu timpul lucrurile s'au schimbat : lumea a început să se deprindă cu această sistemă de a cârmui poporul. Tinerii ce învășaseră în străinătate, mai ales în Franța, au simțit necesitatea să studieze mai de aproape o formă introdusă și la noi; pentru studenții rămași în țară s'au înființat catedre speciale de drept public și constituțional la școlile noastre înalte. Și aci, ca pretutindeni, generația de atunci a găsit în Franța de-aga ceea ce-i trebuia, legi, regulamente, deprinderi, până și o limbă parlamentară, și le-a adoptat mai pe toate fără schimbare și fără multă bătaie de cap; s'au luat chiar cuvintele locușii franceze și s'au răsădit în

Lisa privește, dar nu vede alt-nimic de cât drumul alb, pentru că nici o trăsură nu se arăta încă.

Atunci, la rândul meu, privesc în ochian.

— Cum, n'ai văzut nimic în această lunetă? zisei eu cu tonul lui Vitalis când voia să facă pe naivul; este o lunetă minunată; cu ea trec pe d'asupra Mării și ajung în Franța; vîz o casă cochetă, situată împrejurul salului Sceaux; un bărbat cu părul alb zorește pe două femei : „Aidemi iute, zice el, o să scăpăm trenul, și nu voi ajunge în Englitera pentru botezul nepotului meu; madam Chaterina, grăbește-te puțin, te rog, de zece ani, de când trăim împreună, tot-d-a-una al zăbovit. Ce? ce vrei să spui Etieneto? iată și dânsa! oare nu știi eu că Chaterina este cea mai bună dintre surori? după cum tu, Tienetto, ești cea mai bună din fice? unde se mai poate găsi o fată bună ca tine, care să nu voiască să se mărite, numai ca să poată îngriji de bătrânul ei tată, continuând și cât este de mare rolul ei de inger păzitor, pe care l'a îndeplinit, copilă cu frații și cu sora sa?” Apoi, înainte d'a pleca dă instrucțiuni ca să 'i îngrijească florile în timpul lipsei lui : „nu uita că am fost grădinar, zice el servitorului său, și că prin urmare știi ce vrea să zică grădinară!”

(Va urma)

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 25 Maiu —

104

HECTOR MALOT

ORFAN!

A DOUA PARTE

N'aveam nevoie de acel articol din "Times", ca să știu că micul musicant de strade, camaradul și elevul meu a devenit un artist mare; am vzut pe Mattia desvoldându-se și mărindu-se, și dăca; când lucram câte trei împreună, sub direcțiunea profesorului nostru; el, Arthur și, cu mine, făcea puține progrese în latinește și în grecește, făcea așa de mari pași în musică cu mairitri pe care 'i da mamă-mea, în cât nu era așa de greu de ghicit că prezicerea lui Espinassons, cofeurul-musicant din Mende, se va realiza; cu toate acestea, acea corespondență din Viena mă umplu d'o bucurie mândră, ca și cum aveam și eu partea mea din aplausele pe care le reproducea ea; dar oare, în realitate, n'am această parte? Mattia nu este camaradul meu, amicul meu, fratele meu, în fine un alt eu însumi? Triumfurile sale sunt ale mele, după cum fericirea mea este a lui.

În acest moment, un servitor mi-aduce o depeșă telegrafică :

„Poate că aceasta este trecerea cea mai scurtă, dar nu și cea mai plăcută;

Parlamentul nostru, fără a se băga seamă dacă erau potrivite; căde-odată li se da chiar un alt înțeles de cât 'l' aveau în Franța. Pe lângă această practică parlamentară a mai primit sau creat și o mulțime de alte ziceri, întrebări mai întinse de oratorii însemnați și trecute mai apoi în obiceiul comun, adică în întrebarea tuturor oratorilor de rând.

Din aceste ziceri deosebite mi-am însemnat câte-va pentru a le pune sub ochii publicului. Poate că unii oratori se vor feri de ele pe viitor, iar acei cari n'au obiceiul să și îngrijească vorbirea vor găsi aici „cliseuri“ parlamentare gata și se vor folosi de ele, avându-le la îndemână la caz de trebuință.

I. Sus și tare. Frasa obicinuită în care intra această locuțiune este: „Voiu spune sus și tare!“ Deputații ce rostesc aceste cuvinte sunt mai mult din opoziție, căci ei prin natura lucrurilor, sunt siliți să vorbească mai tare ca să fie auziți și de publicul de afară, neputând spera că înăuntrul Adunării majoritatea îl va urma, ba a-dese chiar îl va asculta. — „Sus și tare“ e luat de la francezul „haut et fort“. Dintr'o nevrozică întâmplare, cel înțeu care a întrebuit această ziceră a tradus-o foarte greșit. În adevăr, haut înseamnă sus, însă nu în locuțiunea această. Aici haut are înțelesul de puissant retentissant, a vorbi cu glas plin, puternic, străbătător. Pe românește însă a vorbi sus nu poate însemna aceasta nici odată. A vorbi sus, sau nare nici un sens, sau înseamnă a vorbi cu glas subțire, de exemplu cu glas de contralto or soprano. Cel mult ar mai putea însemna a vorbi în sus or de sus, de la un loc înalt, de exemplu de la o tribună, în opunere cu altul ce ar vorbi jos, de exemplu de la locul său. Un orator francez când rostește cuvintele: je dirai haut et fort, are de gând să zică: voiu vorbi cu țările, cu mândrie. Din contră un orator român prin cuvintele „voiu spune sus...“ a zis un lucru fără sens. Atât de puțin își dau seama oratorii despre ce înseamnă „a vorbi sus“, că — pe cât am băgat seama — ei o rostesc obicinuit ridicând capul și mâna dreaptă, la care întind indexul pentru a sensibiliza oare-cum prin gesturi adverbul sus, ca și când ar vorbi de sus or în sus pre o înălțime, de exemplu spre tribuna publicului.

Eu unul nu spun sus și tare, ci jos și pe cât se poate de încet, că oratorii rostind frasa pomenită spun o curată prostie.

II. Mă fac forte; în limba franceză je me fais fort. — Forte este românescul foarte, ce nu mai există de loc ca adiectiv în limba noastră, ci numai în forma adverbială. Această împrejurare nu oprește pe oratorii noștri să zică: „Mă fac forte să probez...“ „Mă fac forte să vă conving“ etc. adică, mă îndatorez, mă bizuesc, ia îndatorirea, răspunderea, dau chezașie etc.

Un Român ce nu cunoaște limba franceză bine nici poate înțelege frasa: mă fac forte. Mai înteu, precum am arătat mai pe larg altădată, forma forte în loc de foarte ar dovedi că vorbește un străin, nu un Român: par'ar zice cine-va morte, porte, sorte, în loc de moarte, poarte, soarte. Apoi toată zicerea este special franceză și cu neputință a se traduce literal. Ce îndemână este să găsești frazele de a gata la Franceji și să traduci fie-care cuvânt de-a rândul fără a'ți mai da osteneala să reproducă ideea prin o altă frază românească! Precum am arătat odinioară cu altă ocaziune, de multe ori am auzit zicându-se: Îți voad pentru aceasta, franțuzește je vous en veux, adică „sunt necăjit, supărat pe tine“ etc. De când mă plângeam de acest grozav galicism, mi s'a întâmplat chiar să aud francezul: vouz avez tort, tradus prin: ai tor. Nu mă credeți? — Mă fac forte să v'o probez cînd veți vrea.

III. Dumnezeuul părinților noștri. Această locuțiune este luată din limba noastră religioasă, în special din Testamentul vechi. În Corpurile legiuitoare „Dumnezeul părinților noștri“ se invoacă în momente solenne, obicinuit de miniștrii. Când în Adunare se arată v'ro bînuială că guvernul n'ar fi condus politica exterioară după cum ar fi trebuit și că s'ar putea ivi complicații primejdioase, ministrul răspunde adeseori printr'un apel la „Dumnezeul părinților noștri“, care în momente grele ne-ar protege. Acest apel se întovărășește de regulă cu ridicarea ambelor brațe. Subînțeles este că, deși ministrul a făcut greșeli, Dumnezeuul părinților n'ar încuviința ca acestea să aibă urmări rele, ci le-ar înlătura printr'o specială bunăvoiență. Acest apel se primește tot-d'una în Adunare cu numeroase aplauze, neputându-se presupune că Dumnezeuul părinților ar fi rău-voitor pentru ur-

mași. Cu toate acestea, mi pare că efectul se produce mai mult prin tonul solemn al rostirii decât prin înțelesul invocăției. În adevăr, precum nu avem noi astăzi, așa nici părinții noștri n'au avut vre-odată un Dumnezeu special, Evreii, dela cari am luat această frază, sunt alt fel de oameni; ei aveau și au încă un Dumnezeu evreesc tot așa de puternic ocrotitor al lor pe cât de mare dușman al celor-l'alte popoare. Dar noi creștinii, de or-ce popor și neam, suntem toți fiii aceluiași „unul Dumnezeu“, de o potrivă bun și drept pentru noi ca și pentru dușmanii noștri. Când Evreii fac v'ro nedreptate altui popor, ei pot fi siguri că Dumnezeuul evreesc e și a-păra d'ică el'broagă în toată forma prescrisă; noi însă, în asemenea cazuri, am face mai bine să ținem, doar vom rămănea nebăg.ți în seamă; căci, în cazul contrar, Dumnezeuul creștin, cu unul ce este tot-d'una drept, ne-ar da o pedeapsă bine meritată. Am auzit odată pe un president de Consiliu invocând în Camera și pe „Dumnezeul Românilor“. De vreme ce noi nu avem o mitologie națională, nu mi-am putut da seamă la care zeitate se adresa oratorul. Fiind însă că această invocăție o făcea cu ocazia unei interpelări asupra unui tratat de negoț, presupun că acest zău corespunde cam cu Mercur al străbunilor noștri dela Roma.

IV. A se ascunde după deget. Ce se să ne ascundem după deget? „Nu v' mai ascundeți după deget!“ Aceste fraze foarte uzitate în Parlament înseamnă: „De ce mai faceți zadarnice încercări de a tăgădui scopul politic ce urmăriți? El este așa de limpede că toată lumea îl vede ușor și lămurit!“ Imi închipuiesc că imaginea la care se face aici aluzie trebuie să fie următoarea: pe un bărbat sau poate pe o femeie ce s'a scaldat și a eșit din apă gol peste tot, îl înconjoară mai mulți trecători și el privește; el, simțindu-se foarte rușinat în această împrejurare, caută în toate părțile vestiment sau alte obiecte ca să se acopere, dar nu găsește nimica; atunci în buimăceala sa, nu-i trece altă idee prin cap, de cât d' a ridica un deget — presupun indexul de la mâna dreaptă — și de a căuta pîn toate chipurile să se ascundă după deget — se înțelege fără nici un succes. — Când la auzul zicerii „a se ascunde după deget“ aveam înaintea ochilor imaginea ce am descris, imi ziceam totdeauna că persoana cea goală, care să fie v'zută, ar nemeri mult mai bine dacă s'ar ghemui cât ar putea, căutând să se ascundă după genuchi și după brațe, căci aceste membre, de și nu l-ar acoperi de ajuns, totuși sunt ceva mai goase de cât degetele. Insa oratorii cărora le place comparația aceasta au ales degetul tocmai pentru că le trebuia un obiect foarte mic, cu care să fie absolut imposibilitate de a-și ajunge scopul. Dacă-i așa, pentru a face o comparație și mai caracteristică, s'ar putea găsi obiecte mult mai subțiri de cât degetele. Eu aș propune în interesul imaginii, să se zică de exemplu: „De ce v' mai ascundeți după scobitoare?“

V. A da cărțile pe față, în limba franceză „jouer cartes sur table“. În Parlament locuțiunea aceasta se întrebuintează mai des „când un orator a postolează pe adversarul său, îndemnându-l să nu și mai ascundă scopurile lui politice. Fiind însă că o asemenea propunere n'ar avea răsunet dacă acel care o face nu se îndatorește a-și descoperi și el țelul ce urmărește, apoi invitarea se face obicinuit la întâia persoană plural: „Să dăm cărțile pe față!“ Negreșit, acel care propune ca jocul să se arate face în sine rezerva de a' descoperi numai în măsura în care se va convinge de buna credința a adversarului său. În practică am auzit adeseori în Corpurile legiuitoare propunerea de a se da cărțile pe față; propunerea a fost tot-d'una primită de adversar, dar nici odată părțile contractante nu s'au ținut de cuvânt. De aceea, în comedia „scrisoarea perdută“, autorul, ca bun observator ce este, nu dă nici o urmă a unei propuneri făcute în termenii aceștia. În actual II. scena I, Farfuridi zice lui Zaharia Trahanache, de-a căruia bună credință se îndoește: „Știi ce, venerabile neică Zahario, ea să dăm noi mai bine cărțile pe față!“ — La această provocare, Trahanache, care-l om detreabă și nu spune minciuni, se terește de a răspunde: „Să le dăm!“, cine zice: „Dă-le, neică, să vedem!“

Iacob Negruzzi.

VARIETAȚI

Pele glucosată. — Unii neguțătorii americani au găsit, zice *Le genie civil*, un mijloc ingenios de a vinde avantajos peile de exportățiune cu greutatea și de a le face emanațiune românească.

Peile se supun la un curent de vapor de abur, la o mică temperatură, cu scopul de a deschide bine toți porii, apoi peile se înmoaie într'o baie de soluțiune de glucosă. Pelea absorbe acest lichid, și răcindu-se și strînge

porii închizînd în interiorul lor materia care îi mărește greutatea. Curelele ast-fel glucosate sunt plătite mult mai scump de cât nu fac.

American Tanner dă următorul procedeu de a constata falsificațiunea. Se lasă cât va timp în apa distilată o bucată din cureaua bănuită, și lichidul se introduce apoi într'un tub de experiență, care se umple până la jumătate cu apă: se adaugă câte-va picături de sulfat de cupru, și se umple tubul cu o soluțiune de potasă caustică. Se amestecă bine, și se încălzește până la ebulițiune d'asupra unei lampe cu alcool.

Dacă pelea a fost ne falsificată lichidul nu ea nici o colorațiune, dacă a fost glucosată se formează imediat în lichid un precipitat caracteristic de cupru redus de glucosă.

Metoda de a transforma lemnul de stejar în lemn de abanos. — Lemnul tăcut după dimensiunile voite sa lăsă 24 ore într'o soluțiune saturată de alum. Saturațiunea se face la căldură, apoi bucițele de lemn se udă din când cu o decoctiune de lemn campeciu (băcan). Această decoctiune se prepară ast-fel: să ia o parte de lemn campeciu (băcan) de cea mai bună calitate și se fierbe în 10 părți de apă, se strecoară prin pânză, se evaporăază lichidul la o temperatură mică până ce volumul său s'a redus la jumătate; și pentru fie-care litru (decimal) de lichid se adaugă 10 până la 15 picături de o soluțiune de indigo solubil și complet neutru. După ce bucițele de lemn au fost udate de mai multe ori cu această decoctiune, lemnul se freacă cu o soluțiune saturată și strecurată de acetat de cupru basic în acid acetic concentrat la căldură. Această ultimă operațiune se repetă până ce lemnul a dobândit culoarea neagră cu intensitate dorită.

Stejarul ast-fel colorat nu se deosebete în nimic de abanosul adevărat. — (Bulet. soc. politehnice din Români).

NOTIȚE LITERARE

Buletinul societății geografice române, publicat prin îngrijirea d-lui George I. Lahovari, secretar general al societății. Anul al V-lea, trimestrul I, are acest sumar:

Partea I. Actele societății. — Convocare. — Procesele-verbale ale ședințelor adunării generale din 19/2 și 11/2. Februarie 1885. — Proces-verbale des séances de l'assemblée générale du 1/2 et 11/2. Fevrier 1886 sous la haute présidence de Sa Majesté le Roi. — Raportul secretarului general. — Raportul casierului. — Comptul exercițiului 1884. — Budgetul pentru 1885. — Premiul general G. Manu.

Partea II. Memorii, conferințe etc. — Conferința d-lui George I. Lahovari asupra asociațiilor internaționale africane, Congo și conferința de la Berlin. — Asupra instituției cadastrale, conferința de d. loc. colonel Căpităneanu. — Din literatura geografică a Transilvaniei de Silvestru Moldovan (urmare). — Tableau de diverses vitesses par James Jackson. — Charta nouii Stat liber Congo.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.“

6 Iunie 1885 — 9 ore dimineața.

Londra, 5 Maiu. — Engllera și Rusia s'au învoit pentru a cere Regelui Danemarcei să îndeplinească rolul de arbtr în cesțiunea afgană, dar forma definitivă în care se va propune acest arbitragiu nu s'a făcut încă.

Londra, 5 Maiu. — În urma suspendării pregătirilor de război Engllera a redus pe jumătate sporirea drepturilor de intrare propusă asupra spirituoaselor.

Viena, 5 Iunie. — Corespondentul ziarului „Times“, a avut o întrevedere cu generalul Lumsden, care a trecut prin Viena, la întorcerea sa din Afganistan. Sir Lumsden a declarat că purtarea d-lui Gladstone, „atînses foarte mult; el mîntuie termenii raportului său asupra agresiunii generalului Komaroff, și a adăugat că, și propune a lumina opiniunea când va sosi în Engllera, fără rezistență.

Constantinopol, 5 Iunie. — Știrea cum că Poarta ar fi pus condițiuni ocupării Suakimului de către trupele sale este necerectă; guvernul Turciei n'a răspuns încă propunerilor engleze.

Bisgrad, 5 Iunie. — În urma noilor invasiuni din partea bandelor albaneze, consiliul de miniștri a hotărît să trimită trupe la granițe.

Belgrad, 5 Iunie. — În urma refuzului de a plăti impositule, o luptă s'a întâmplat între locuitorii comunei Buvci și agenții securității; șefii răscoalii au fost închiși.

(Havas).

ICI FAȚIUNI

MINISTERUL INSTRUCȚIUNII PUBLICE

Sămbătă 15 Iunie 1885, s'a decis a se ține licitațiune la acest minister, pentru vânzarea obiectelor vechi notate aci.

O casă mare de fer, sistem Wertheim, cu 2 uși și 2 rânduri de chef, 8 scaune, 2 fotolii și 3 mese.

MINISTERUL DE RESEBEL

Școala militară de infanterie și cavalerie.

Pentru că licitația ținută în ziua de 16 Maiu 1885, nu s'a presntat nici un concurent, comisia de administrație în urma ordinului de zi No. 97. al d-lui director al școlii, va ține a doua licitație pentru ziua de 3 Iunie 1885, orele 2 post-meridian.

Efectele ce se aprovisionează pentru elevi sunt 40 plapome de iarnă.

Pentru a putea fi admiși la licitație, concurenții ce se vor prezenta vor fi însoțiți de o garanție de 10 la sută din valoarea totală a efectelor, în numărul său efecte de ale Statului.

— Pentru că la licitația ținută în ziua de 15 Maiu 1885 nu s'a prezentat nici un concurent, comisia de administrație, în urma ordinului de zi No. 104 al d-lui director al școlii, va ține a doua licitație pentru ziua pe 5 Iunie 1885, orele 2 post-meridian.

Efectele ce se aprovisionează pentru elevi sunt 166 chipuri 166 capele și 184 perechi mănuși de piele.

Pentru a putea fi admiși la licitație, concurenții ce se vor prezenta vor fi însoțiți de o garanție de 10 la sută din valoarea totală a efectelor în numărul său efecte de ale Statului.

Regimentul 1 artilerie.

În baza art. 11 și 17 din regulamentul de administrație militară, la 31 Maiu 1885, orele 10 dimineața, se va ține licitație în cancelaria regimentului 1 artilerie la Craiova

pentru dare de întreprindere pe timp de un an a predării următoarelor:

45—60,000 kilograme carne de vacă sau bou, 2,000 kilograme orez, 2,000 kilograme arpăcași, 6,000 kilograme fasole uscată, 500 kilograme vax, 500 kilograme săpun ordinar, 300 kilograme farfă, 7—8,000 litri rachiu, 800 litri unt-de-lemn, 800 litri vin, 5,000 litri gaz.

Aceste produse sunt aproximative, ele vor varia după efectul corpului.

Pentru a putea concura sa va depune o garanție provizorie de 5 la sută din valoare: garanția definitivă va fi de 10 la sută din valoarea produselor.

Condițiunile se pot vedea în toate zilele de la orele 7—12 din zi și de la 2—4 după amiază.

Escadronul gendarmî București.

În ziua de 2 Iunie 1885, orele 10 dimineața se va ține licitație în cancelaria acestui escadron, strada Cotlet, pentru înființarea a 150 țesăli, necesare corpului.

Licităția se va ține în comptul antreprenorului care nu s'a conformat caetului de sarcină și contractului încheiat în urma licitației ținută la 12 Aprilie 1885.

ULTIME ȘTIRI

Aseară a fost, la Ateneu, primul concert al societății corale *Ecoul*.

Succesul acestei încercări curat românești a fost deplin. Au plăcut cu deosebire *Primăvara*, de Porumbescu; *Cucuruz cu frunza în sus*, de Humpel de la Iași; și *Barcarola*, de Wachmann. D. C. Băreănescu, în conducerea corurilor, a fost un adevărat măestru. — Petreceri de acest gen merită toată incurajarea.

Măine, Duminecă, societatea *Carpații* serbează Majalul în pădurea Băneșii. Se va juca și *Romana* între alte jocuri naționale. Muzica reg. 21 Dorobanți.

Ieri după amiază, un căne mare turbat, venind despre Moși, a mușcat mai mulți câini, a sfișiat o pisică, a-poi întăritat fiind de către mai mulți școlari (a căror purtare în genere e mai mult decât scandalosă) s'a luat după ei și i-a urmărit până la o căruciumă din strada Călușel. Aci au sărit mai mulți oameni și cu lovituri de ciomege au culcat la pământ pe acel căne periculos, și i-au mai dat apoi un glonț dintr'o pușcă.

Nu ne indoim că se vor lua loate măsurile necesare, mal ales în timpul zilelor caniculare.

După veștile ce vin de peste Carpați, expoziția din Buda-Pesta va procura Ungariei un deficit cam măricel.

Al doilea congres al medicilor, farmacistilor și veterinarilor din România se va ține la Iași, luna Maiu, 1886.

Zilele trecute s'a ținut în Pesta adunarea generală a reuniunii honvezielor de la 1848/9, care a fost foarte furtunoasă. Când secretarul reuniunii a vrut să citească raportul anual și în limba germană, re ridică un groaznic tumult, încât a trebuit să intervină poliția pentru restabilirea ordinei.

Se zice că rechizitoriul d-lui prim-procuror asupra crimei din strada Soarelui ar fi deja gata și că el pune această crimă în sarcina soților Miulescu.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar: Poeme și maxime. — 1879—1885, de Alexandru I. Șonju. — 4 lei volumul. Tipo-litografia Dor. P. Cucu, bulevardul Elisabeta, Nr. 8.

Budgetul e sei comune Craiova pentru exercițiul anului 1885—1886. Librăria și tipografia Filip Lazăr, Craiova.

Monumente pentru Istoria țerei Făgărașului, culese și adnotate de Nic. Densușianu, una din publicațiunile istorico-filologice ale Arhivelor Statului. De vânzare la Direcțiunea Arhivelor. — Preț 3 lei.

Manual practic de cultura vieii și fabricarea vinului cu figurî irtecalate în text de Basiliu S. Moga (profesor de agri-cultură). — Carte autorisată de consiliu permanent al instrucțiunii publice, pentru școlile normale și seminare.

Raport general pe anul 1884 asupra stărei sanitare a populațiunii Ploestilor, a lucrărilor consiliului de Igienă, serviciului personalului sanitar și a desideratelor de meii cul primar dr. Chr. Păulescu (Vice-președintele consiliului de Igienă publică și salubritate al urbei Ploestii. Professore de Igienă).

Dragomir Rucareanu (Vulturul Munților. Dramă în 9 tablouri de Ștefan Mihăileanu. — Preț 50 bani.

Căluza agentului fiscal, colecțiune de legi, regulamente și instrucțiuni financiare în vigoare la 1 Aprilie 1885, pentru serviciul agenților de control, constatare, percepere și urmărire, culese și adnotate de Teodor A. Myller (inspector finanțiar), a II-a edițiune revizută și adăogată cu toate legile, regulamentele și instrucțiunile aparute de la 1 Aprilie 1882. Carte importantă pentru avocați și pentru contribuabili în genere. — De vânzare în București la lili'ria Sococ & co. în provincie la casieriele generale.

Știința Elementară, carte de lectură pentru toate școlile, de Ioan C. Lerescu (doctor în științele politice și administrative). — Primele noțiuni de drept administrativ român: op autorisat de ministerul instrucțiunii publice cu ord. Nr. 4620 din 1868. A

noua edițiune revizută, coreasă și adăogată mult. — De vânzare la autor în Brăla pe preț 50 bani. Comandele peste sută au un rabat de 35 la sută.

Mare succes. — În editura Gebauer au apărut cântecul popular Cucuruz cu frunza în sus de Humpel = Frs. 1 și 50 bucata.

Societatea română de arme gimnastică și dare la semn.

Neputându-se ține înadunarea generală a-nunțată pentru 12 Maiu din cauza necompletării numărului membrilor cerută de statute, se face cunoscut spre știința d-lor membri ai acestei societăți că această adunare se va ține Duminecă la 26 ale curentei orele 2 p. m. în localul societății strada Măgureanu No. 10 cu or câți membri vor fi prezenți. La ordinea zilei va fi:

I. Iți Citirea raportului comisiunei însărcinată de adunare cu verificarea conturilor pe anul 1884.

II. Darea de seamă a d-lui casier pe patru luni ale anului 1885 precum și alte chestiuni.

Comitetul

4 sau 5 jețari pot găsi imediat condiție în Tipografia Ștefan Mihălescu, Strada Covaci 14

Dr. J. BRAUNSTEIN

Medic, Chirurg și Mamos 415
fost medic pr. în Viena în clinicile lui Braun (Boale de fomez și faceri) Herba (Syphilis și bôle de piele)
Consultațiune de la orele 3—5 p. m.
Strada Decebal, No. 20, (în dosul Bărății)

NB. Boalele de gât, gură, nas și urechi le tratează printr'o artă specială.

MEDIC SI CHIRURG

D. SALTER

de la facultatea din Viena.

Special: boale de fomez și Syphilis

tratează radical or-ae boală sifilitică, Ble-noragie, poala albă, rân de ori-ce natură, boale de piele, poluțiuni spermatorhõe. Discrețiunea cea mai mare.

Consultațiune în toate zilele de la 1—4
Strada Pescăria-veche 8, (vis-à-vis de Hotel Londra, calea Moșilor).

DE ARENDAT

De la 23 Aprilie 1886, pe termen de cinci ani, moșia Nnoval proprietatea d-lui Săndulescu-Nănovanu situată în marginea orașului Alexandria. Arăturile vor trebui făcute în toamna acestui an. — Pe moșie există și un vad de moară pe apa vedea care se dă împreună cu moșia sa separat spre a se construi moară a cărei folosință s'o aibă constructorul pentru un termen oare-care de ani.

Condițiunile atât pentru moșie cât și pentru moară se pot vedea la D. advocat Bădescu în Alexandria și la D. Săndulescu-Nănovanu în București strada Știrbei-Vodă No 6 în toate zilele de la orele 8—10 dimineața

!! AVIS !!

Schimb și commision

MIHAIL BENZAL

41 bis. — Strada Lipscani. — 41 bis

Cumpără și vinde or-ice efecte de Stat. Scomtează cuppâne de or-ce natură — Face or-ce schimb de bani.

VIN NEGRU

de Orevița și Golu-Drancea

Vehit de 4 ani, calitate superioară turtur altor vinuri. — 15 fr. vada — și

ALB DE DRAGASIANI

din resolia anului 1881. — 15 fr. vada la

PAUN POPESCU & Comp

18, Strada Lipscani 18

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & Comp.

No. 19 STRADA LIPSCANI, No. 19.

OURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 24 Maiu 1885, ora 10.

	Imp.	Vând.
5% Imprumutul Comunal (conversiunea 8% imp. comunal (1883).	78 ¹ / ₂	79 ¹ / ₄
5% Scrișuri Funciare Urbane	85	85 ¹ / ₂
Comunale noi 1884	91	92
5% Scrișuri Funciare Rurale	87	87 ¹ / ₂
5% Renta Română perpetuă	88 ¹ / ₂	89 ¹ / ₂
5% „ „ amortisabilă	93 ¹ / ₄	93 ¹ / ₂
6% Scrișuri Funciare Urbane	92 ¹ / ₂	93 ¹ / ₂
6% Oblig. de Stat (conv. Rural).	87 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂
6% „ „ Căil. Fer. Rom.	104 ¹ / ₂	104 ¹ / ₂
7% Scrișuri Funciare Urbane	100	100 ¹ / ₂
7% „ „ Rurale.	103	103 ¹ / ₂
7% Imprumutul Stern	—	—
8% „ „ Oppenheim.	—	—
Oblig. Casel Pension. (Nom. 300)	210	215
Impr. cu prime orașul Bucur.	31	32
Acțiunf Credit Mobiliar	—	—
„ Construcțiunf	180	180
„ Naționale.	230	231
„ Dacla-Română	280	282
„ Banca Națională	1180	1200
Fiorinif Valuta Austriacă	203	205
Mărci Germane	123	124
Bilete Franceze	100	100 ¹ / ₂
„ Engleze		

